

Jordi Jané Volt de pista

La diversitat estètica de la temporada nadalenca barcelonina convida a analitzar tendències i estils del circ actual

Tendències i modes

Com en altres àmbits de la cultura, en circ hi ha produccions per a tots els paladars i totes les exigències. Repassin la cartellera i veuran que els set espectacles d'aquest Nadal a Barcelona configuren un panorama força complet dels actuals nivells qualitius i com, alhora, propicien una reflexió sobre les tendències circenses del moment. Agafem-ne només tres: el Circ Raluy, el 10è Circ d'Hivern i la producció de The Cirkid a la Monumental.

Per celebrar el 75è aniversari, el Raluy presenta *Un mar d'illusions*. Les limitacions d'un circ familiar poden també ser un dels seus atractius, però crec que als Raluy l'oferta d'enguany els ha quedat un pèl curta. Bo i que reeixits de presentació i execució, els números de casa (antipodisme, bombolles de sabó, equilibri amb gots i copes) ja fa algunes temporades que es repeteixen i el públic ho comença a notar. D'aquesta sensació se'n salvarien dos: el de minivolants còmics i el de monocicle que abans presentava Kerry Raluy i que ara, tocada pels àngels de l'art, broda la seva neboda de dotze anys Niedziela. D'atraccions contractades només queda el cubà Yosvani (cingles i corda tesa), perquè la irreflexiva prohibició consistorial —que caldrà revisar amb el cap fred i la butxaca muda— ha eliminat els domadors de focs Dubskys i, a més de perjudicar empresarialment els Raluy, ha escamotejat al públic barceloní un dels números més emblemàtics del circ clàssic. La col·laboració visible de Montí & Cia. són les entrades de pallassos, però hi ha la intenció d'anar in-

El número de cingles del cubà Yosvani obre la funció del Circ Raluy, que celebra el seu 75è aniversari ■ JOSEP LOSADA

tervenint gradualment en la concepció de l'espectacle.

Amb *Spirit of Circus* arrenca l'empresa The Cirkid, formada pels Ale Hop, els germans Manuel i Rafa González i la família Rossi Deros. Churri Martínez Silva (Ale Hop) demostra nas i criteri a la direcció artística i, per bé que amb alguna punxada de ritme (han assajat poc), estem davant d'un bon espectacle. En destaquen el cercol aeri de Tatiana Jeglova, el mans a mans dels xilens Tobarich (un pèl

No hi ha res més avantguardista que el segell original de la creació pròpia

sobreactuat), els cavalls en llibertat de Ronny Rossi i l'afinada contenció del número de quadrant de la parella francesa Aragorn.

Rodó (Ateneu 9 Barris) és un magatzem de bones idees i un mostrari de possibilitats. Al meu parer hi ha una sobredosi de material dramàtic (perdonable si pensem que és el primer treball de direcció d'un animal escènic anomenat Leandre Ribera, que ja no ha de demostrar res sobre tempos i tensions). Amb un cast molt es-

timable, *Rodó* destil·la diverses graduacions de poesia i regala moments de gran bellesa plàstica (dels equilibris i acrobàcies sobre semiesfera buida fins a la puresa de línies del número de corda fluixa). Hi ha molt de nivell circense (els aeris d'Antonia Ruiz, el vigorós quadrant del duo Granell-Bordes o la pallassitat de Cristina Solé, entre altres). Ple de suggeriments i picades d'ull, els mèrits de *Rodó* transcendeixen el mateix espectacle.

Tendències o modes?

Deixant fora de dubte la dignitat i la qualitat de tots tres espectacles citats —cada un dins el seu estil i amb la seva circumstància—, escoltant les declaracions programàtiques que han tornat a córrer aquests dies per Barcelona, sembla que ara la preocupació de molts empresaris europeus se centra en una mena de cursa per veure qui és més avantguardista en això de combinar tradició i modernitat.

Ja fa set o vuit anys que no es parla d'altra cosa i ja comença a ser com la cançó de l'enfadós. Tant, que potser seria hora d'entrar a qüestionar què hi ha de progrés artístic i què hi ha de només

comercial en aquesta mena d'operacions de pretesa modernització del circ. Ja em perdonaran si m'equivoco, però no crec que hi hagi res de més modern o avantguardista que aquella creació que, lluny de pensar en l'etiqueta, flueix com una projecció espontània de la pròpia manera de ser i d'interpretar el món per part d'un artista o d'un col·lectiu —projecció espontània traslladada a una dimensió artística, és clar.

No em sembla que hi hagi res de més innovador que la planera originalitat de l'obra que neix de dins sense preocupar-se "del que es porta ara", perquè en art el que compta és el segell original del cre-

Quim Girón en un equilibri a 'Rodó' ■ ATENEU 9 BARRIS

ador, no la fotocòpia reeixida. Si em permeten un gag fàcil, diré que l'ombra del Soleil és molt allargada. Perquè tinc retratats, arreu d'Europa, uns quants espanyols que, després de passar-se set o vuit anys blasmant el Cirque du Soleil, ara perpetren espectacles amb unes escaletes enormes per on entren, esmorteïts i eixorcs, pàl·lids reflexos del circ quebequès. Per això deia abans que els mèrits de *Rodó* transcendeixen el mateix espectacle. Perquè és en propostes com aquesta on de debò hi ha el risc estètic i conceptual. O, si ho volen dir així, on neix la veritable renovació del circ.